

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
KONTROLLI I LARTË I SHTETIT
K R Y E T A R I

Adresa: Rruga "Abdi Toptani" Nr. 1 Tiranë.

E-mail: klsh@klsh.org.al; web-site www.klsh.org.al

Nr. 287/ 9 Prot.

Tiranë, më 16.11.2020

V E N D I M

Nr.124, Datë 16.11.2020

PËR

**AUDITIMIN E USHTRUAR PËR PROJEKTIN 'ZHVILLIMI I SEKTORIT PRIVAT' NË
MINISTRINË E FINANCAVE DHE EKONOMISË,
për periudhën 01.06.2017 – 30.04.2020**

Nga auditimi i ushtruar për Projektin 'Zhvillimi i Sektorit Privat' në Ministrinë e Financave dhe Ekonomisë, për periudhën 01.06.2017 deri më datën 30.04.2020 u konstatua se ka devijime materiale por jo të përhapura nga kuadri ligjor dhe rregullator sipas të cilave duhet të kryhet aktiviteti ekonomik-financiar i CLSC/PMU – së (*Komiteti Drejtues i Linjës së Kredisë/Njësia e Menaxhimit të Projektit*). Kryesisht, këto rezultuan në fushën e realizimit të objektivave dhe komponentëve të projektit, menaxhimin financiar të projektit dhe zbatimin e procedurave të linjës së kredisë.

Pasi u njoha me Raportin Përfundimtar të Auditimit dhe Projektvendimin e paraqitur nga Grupi i Auditimit të Departamentit të Auditimit të Shoqërive Publike dhe Investimeve të Huaja, shpjegimet e dhëna nga subjekti i audituar, si dhe vlerësimet mbi objektivitetin dhe cilësinë e auditimit nga Drejtori i Departamentit të mësipërm, Drejtori i Drejtorisë së Standardeve dhe Sigurimit të Cilësisë si dhe Drejtori i Përgjithshëm, nisur nga fakti se janë konstatuar devijime/shkelje nga kuadri ligjor dhe rregullator në fuqi, në mbështetje të neneve 10, 15, 25 dhe 30, të ligjit nr. 154/2014 miratuar në datën 27.11.2014 "Për Organizimin dhe Funkcionimin e Kontrollit të Lartë të Shtetit", me qëllim përmirësimin e gjendjes.

VENDOSA:

I. Të miratoj Raportin Përfundimtar të Auditimit të ushtruar për Projektin 'Zhvillimi i Sektorit Privat' në Ministrinë e Financave dhe Ekonomisë, sipas programit nr. 287/1, datë 11.03.2020, i ndryshuar, për periudhën nga data 01.06.2017 deri më datën 30.04.2020.

II. Të miratojë rekomandimet për përmirësimin e gjendjes dhe të kërkoj marrjen e masave sa vijon;

A. OPINIONI I AUDITIMIT

Ne kemi përfunduar auditimin e përputhshmërisë së projektit “Zhvillimi i Sektorit Privat” në Ministrinë e Financave dhe Ekonomisë për periudhën nga data 01.06.2017 deri 30.04.2020.

Ne kemi audituar përputhshmërinë e aktivitetit të Projektit ‘Zhvillimi i Sektorit Privat’, bazuar në dokumentacionin e vënë në dispozicion për periudhën objekt auditimi dhe Auditimi është bazuar në ligjin e Kontrollit të Lartë të Shtetit, Rregulloren e Procedurave të Auditimit, Manualin e Përputhshmërisë, Standardet Kombëtare të Kontabilitetit, si dhe Standardet Ndërkombëtare të Auditimit të Sektorit Publik ISSAI 4000¹ dhe 4100².

Ne jemi të pavarur nga Ministria e Financave dhe Ekonomisë, Zyra e PMU – së, CSLC si struktura të ngarkuara me menaxhimin dhe implementimin e Projektit, theksuar kjo në ISSAI-n 10-Deklarata e Meksikës mbi Pavarësinë e SAI-t, si dhe ISSAI 30- Kodi Etik, në përputhje me kërkesat etike që janë të rëndësishme në auditimin e përputhshmërisë në Republikën e Shqipërisë, duke përfshirë Kodin e Etikës të KLSH dhe kemi përmbushur përgjegjësitë e tjera etike në përputhje me këto kërkesa. Ne besojmë se evidenca e auditimit që kemi marrë është e mjaftueshme dhe e përshtatshme për të siguruar bazën për opinionin tonë.

Opinionin auditimit:

Në opinionin tonë, bazuar në evidencat e auditimit, mbi të cilat janë formuluar gjetjet dhe rekomandimet përkatëse, përmbledhur në bazën për opinion, si rrjedhojë e ekzekutimit të procedurave audituese, rezulton se mbi implementimin e rregullave, ligjeve dhe rregulloreve të vendosura apo termave dhe kushteve, mbi të cilat është rënë dakord (kriteret e auditimit të përputhshmërisë), u evidentuan raste të devijimeve nga kuadri ligjor dhe rregullator në fuqi (kriteret), që nën gjykimin profesional të Audituesit të pavarur janë materiale por jo të përhapura që kryesisht konsistojnë në drejtim të realizimit të objektivave dhe komponentëve të projektit, menaxhimin financiar të projektit dhe zbatimin e procedurave të linjës së kredisë, efektet e të cilave justifikojnë dhënien e **opinionit të kualifikuar**.

Auditimi është kryer në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Auditimit të institucioneve supreme të auditimit (ISSAI). Përgjegjësitë tona sipas këtyre standardeve janë përshkruar në mënyrë më të detajuar në paragrafin “Përgjegjësitë e Audituesit për Auditimin e Përputhshmërisë” të raportit tonë.

Përgjegjësitë e menaxhimit të CLSC/PMU janë:

CLSC: Supervizimi i efijencës dhe efektivitetit të Programit; Vendosja e rregullave dhe procedurave operative për zbatimin e Programit, kriterëve për:

- pranueshmërinë e NVM për financimin e Programit;
- përparësisë ose financimin e Programit;
- pranueshmërinë e Bankave Tregtare Private (BTP) që marrin pjesë në Program;
- kushtet për aplikim në Program të jenë tërheqëse për NVM dhe PCB; etj.

¹ *ISSAI 4000 - Objektivin e auditimit në sektorin publik, është të vlerësojë nëse aktivitetet e subjekteve të sektorit publik janë në përputhje me kuadrin ligjor përkatës. Kjo përfshin Raportimin për shkallën në të cilën subjekti i audituar përputhet me kriteret.*

² *ISSAI 4100 – Objektivin e auditimit të përputhshmërisë është*

- Të sigurojë evidencë të mjaftueshme dhe të përshtatshme për të konkluduar nëse informacioni i mbledhur sa i takon një çështje të veçantë është në përputhje, për të gjitha aspektet materiale, me një set të veçantë kriteresh;

- Raportimi gjetjeve dhe konkluzioneve Kuvendit dhe/apo autoriteteve të tjera sipas rastit.

PMU: Koordinimi dhe zbatimi i programit; Asistencë ndaj MEDTTE në arritjen e rezultateve të pritura të Programit; Asistencë ndaj MEDTTE për përcaktimin e marrëveshjeve me organet kompetente dhe për nënshkrimin e kontratave të lidhura sipas procedurave dhe modaliteteve të parashikuara në Marrëveshjen Financiare; Asistencë ndaj MEDTTE në administrimin dhe zbatimin e kredisë së butë në përputhje me Marrëveshjen Financiare të Programit; Asistencë ndaj CLSC në mbikëqyrjen e efikasitetit dhe efektivitetit të Programit; Vepron si Sekretariat i CLSC; Menaxhimi i të gjitha kontratave të lidhura mes MEDTTE dhe Bankave Tregtare Private; Monitorimi i zbatimit të Linjës së Kredisë, Fondit të Garancisë dhe Fondit të Asistencës Teknike; Dhënia e asistencës teknike MEDTTE dhe Agjencisë Shqiptare të Zhvillimit të Investimeve (AIDA), në forcimin e kapaciteteve në politikën e NVM-ve; Dhënia e asistencës teknike të drejtpërdrejtë NVM-ve shqiptare përmes Programit të Mbështetjes së Biznesit, në mënyrë që të lehtësohet qasja në lehtësirat financiare të ofruara nga Programi; Dhënia e asistencës teknike shoqatave të biznesit publik dhe privat, në mënyrë që të mbështesin krijimin dhe forcimin e shoqatave të biznesit dhe ofruesve të shërbimeve të NVM; Menaxhimi financiar i programit; etj.

Përgjegjësitë e Audituesve Shtetëror të KLSH mbi Auditimin e Përputhshmërisë:

Objektivat e punës sonë lidhen me garantimin e sigurisë së arsyeshme nëse paraqiten anomali materiale si dhe për të konkluduar me një raport auditimi që përfshin një opinion mbi përputhshmërinë e aktivitetit me kuadrin ligjor dhe rregullator në fuqi. Siguria e arsyeshme është një nivel i lartë sigurie, por nuk garanton që auditimi i kryer në përputhje me standardet mundëson identifikimin e çdo gabimi apo anomalie që mund të ekzistojë. Anomalitë mund të lindin nga gabimet apo mashtrimet dhe konsiderohen si materiale, nëse individualisht ose në tërësi ato influencojnë vendimet ekonomike të përdoruesve të raportit të treguesve fiskalë të konsoliduar. Përveç standardeve të ISSAI, ne gjithashtu aplikojmë edhe gjykimin dhe skepticizmin tonë profesional në punën audituese. Konkluzionet tona janë të bazuara në punën audituese, deri në përgatitjen e raportit të auditimit. Megjithatë, ngjarje apo kushte specifike në të ardhmen mund të ndryshojnë situatën aktuale të shoqërisë. Gjithashtu, ne u mundësojmë drejtuesve një deklaratë në lidhje me kërkesat etike të pavarësisë sipas të cilave ne kemi kryer punën tonë audituese dhe komunikojmë me ta në rastet kur ekziston konflikt interesi apo çështje të tjera lidhur me etikën. Ne identifikojmë çështjet më të rëndësishme lidhur me auditimin e përputhshmërisë dhe i përshkruajmë ato në raportet e auditimit, me përjashtim të rasteve kur kuadri ligjor nuk lejon vënien në dispozicion të tyre për publikun ose në raste të rralla kur vetë ne vendosim që këto çështje nuk duhet të përfshihen në raport për shkak të pasojave negative që publikimi i tyre mund të sjellë në publikun e gjerë.

B. MASA ORGANIZATIVE

1. Gjetje nga Auditimi: Sipas korrespondencave rezulton se nuk janë marrë masa nga ana e CLSC/PMU në lidhje me programe të përgatitura për zbatimin e rekomandimeve dhe njoftimin e Kontrollit të Lartë të Shtetit brenda afatit 20 ditor. (*Shiko Aneks 1.1, faqe 52 – 56 të Raportit Përfundimtar të Auditimit*). Nga auditimi i masave të marra për zbatimin e rekomandimeve të lëna në auditimin e mëparshëm ka rezultuar se KLSH për përmirësimin e situatës ka rekomanduar:

- 13 masa organizative, nga të cilat janë zbatuar 5 masa, 5 janë realizuar pjesërisht dhe 3 prej tyre nuk janë pranuar e zbatuar.

-7 masa për shpenzime jo në përputhje me parimet e ekonomicitetit, eficiencës dhe efektivitetit në shumën 210,129 €, nga të cilat 4 janë zbatuar dhe 3 masa në shumën 165,629 € nuk janë pranuar e zbatuar.

- 2 masa disiplinore, nga të cilat janë zbatuar të gjitha.

Situata e mësipërme është në kundërshtim me Ligjin nr. 154/2014, datë 27.11.2014 “Për organizimin dhe funksionimin e Kontrollit të Lartë të Shtetit” nenet 15 dhe 16. (Më hollësisht trajtuar në pikën 1 faqet nr. 15-16 të Raportit Përfundimtar të Auditimit).

1.1 Rekomandimi: CLSC/PMU të marrë masa të menjëhershme për shqyrtimin e rekomandimeve të lëna nga Kontrolli i Lartë i Shtetit në auditimin paraardhës dhe të përcaktojë përgjegjësitë për mangësitë e konstatuara dhe të marrë masat e duhura për zbatimin e plotë brenda afateve kohore të përcaktuara.

Menjëherë

2. Gjetje nga Auditimi: Sipas dokumentacionit të vënë në dispozicion rezultoi se pas bllokimit të fondeve të C.D.P. nga Gjykata e Romës të të gjitha fondeve dhe të gjitha disbursimet në llogaritë e hapura jashtë territorit italian, me datë 12.11.2018 i është dërguar një MEMO Ministrisë të Financave dhe Ekonomisë nga ana e NJMP ku është kërkuar shtyrja e afatit të disbursimit të fondeve të akorduara për këtë projekt. Afati i fundit i disbursimeve ka qenë data 18.12.2018 dhe deri me datë 12.11.2018 kanë rezultuar ende 8 milion euro të pa disbursuara. Në datën 13.11.2018 Ministri i Financës dhe Ekonomisë i ka dërguar shkresën nr. 340 prot. mbi nevojën e kërkesës për shtyrjen e afatit të disbursimit të fondeve të programit IASME. Në datën 15.11.2018 Ministri i Financës dhe Ekonomisë i ka dërguar C.D.P. shkresën nr. 20467 prot, ku i ka kërkuar shtyrjen me 12 muaj të afatit të disbursimit të fondeve C.D.P. ka kthyer përgjigje me datë 26.11.2018 ku ka pranuar shtyrjen e afatit me 12 muaj të disbursimit të fondeve. Në datën 17.12.2019 Ministri i Financave dhe Ekonomisë i ka dërguar shkresën nr. 21446 ‘Për mendim këshillor’ Avokaturës së Shtetit, Ministrisë së Drejtësisë dhe Ministrisë për Evropën dhe Punët e Jashtme mbi Projekt-Vendimin “Për miratimin në parim të marrëveshjes ndryshuese me shkëmbim letrash, të marrëveshjes së financimit ndërmjet Këshillit të Ministrave të Republikës së Shqipërisë përfaqësuar nga Ministria e Financave dhe Ekonomisë, dhe A. S.P.A, për financimin e programit të ndihmës së integruar për zhvillimin e ndërmarrjeve të vogla dhe të mesme shqiptare ratifikuar me ligjin nr. 147/2013”. Në këtë Projekt-Vendim kërkohej shtyrja e afatit të disbursimit të fondeve deri me datë 31.12.2021 si edhe shtyrja e afatit të përdorimit të fondeve të dedikuara për asistencë teknike deri më 30.04.2022. Në datën 26.12.2019 dhe në datën 13.02.2020 Ministria e Drejtësisë i ka kthyer përgjigje Ministrisë së Financës dhe Ekonomisë mbi ndryshimet që duhen të bëhen në këtë marrëveshje si edhe rrugën ligjore që duhet të ndiqet për ta bërë këtë ndryshim duke i rekomanduar MFE që të veprohet konform ligjit nr. 43/2016 “Për marrëveshjet ndërkombëtare në Republikën e Shqipërisë”. Në datën 13.01.2020 Ministria për Evropën dhe Punët e Jashtme i ka kthyer përgjigje Ministrisë së Financës dhe Ekonomisë mbi ndryshimet e propozuara që duhen të bëhen në këtë marrëveshje. Ministria e Financës dhe Ekonomisë pas përgjigjeve të marra nga këto institucione dhe ndryshimeve të propozuara ka riformuluar disa pika të Projekt-Vendimit. Megjithatë në datën 13.02.2020 Ministria e Drejtësisë ka shprehur dhe njëherë mosdakordësinë e saj për disa pika të Projekt-Vendimit. Pas ndryshimeve përfundimtare të pasqyruara nga Ministria e Financës dhe Ekonomisë, ky Projekt –Vendim është miratuar në parim nga Kryeministri i Shqipërisë, por ende nuk është miratuar nga Këshilli i Ministrave çka bën që kjo shtyrje e afateve të disbursimit të fondeve dhe afatit të përdorimit të fondeve për asistencën teknike mos ti jetë paraqitur ende C.D.P.. Fakti që afati i përdorimit të fondeve për asistencë teknike ka përfunduar dhe shtyrja e tij ende nuk është zyrtarizuar ka bërë që shpenzimet e kryera për asistencën teknike janë paguar nga të ardhurat e përfituara prej penaltiteve nga Marrëveshja Financiare prej 27.5 milion euro e nënshkruar ndërmjet MF dhe A. S.P.A më datë 24.02.2006 dhe është ratifikuar në

Parlament me ligjin nr. 9528, datë 11.05.2006. Situata e mësipërme është në kundërshtim me Marrëveshjen e Financimit të Programit IASME e ratifikuar në parlament me ligjin nr. 147/2013, “Marrëveshje ndërmjet Këshillit të Ministrave të Republikës së Shqipërisë dhe Qeverisë së Republikës Italiane për realizimin e programit të ndihmës së integruar për zhvillimin e NMV-ve Shqiptare”, neni 9, pika 9.6. (Më hollësisht trajtuar në pikën 2 faqet nr. 16-18 të Raportit Përfundimtar të Auditimit).

2.1 Rekomandimi: Nga ana e CLSC/PMU-së të vihet dhe njëherë në vëmendje të Ministrisë së Financave dhe Ekonomisë rëndësia e ndryshimit të kësaj marrëveshje sa më shpejt për të mos rrezikuar mbylljen e këtij Programi Financimi i cili i ka ardhur në ndihmë ndërmarrjeve të vogla e të mesme shqiptare.

Menjëherë

3. Gjetje nga Auditimi: Në lidhje me objektivat u konstatua se shumica e përgjithshme parashikon një kuotë financimesh të përshpejtuara në dobi të “projekteve të vogla” prej 3.5 milionë eurosh”. Në periudhën objekt auditimi është përdorur për financim 40.2 % e shumës totale të kredisë prej 11,000,000 Euro, janë financuar 10 projekte të vogla me vlerë totale 282,304 Euro, ose 8.06% e shumës 3,500,000 Euro të parashikuara për projektet e vogla. Nga programi janë financuar 11 mikrondërmarrje, 9 ndërmarrje të vogla dhe 5 ndërmarrje të mesme. Vlera e financimit të projekteve të vogla është shumë e ulët dhe vlerën me të madhe të financimit për periudhën objekt auditimi e kanë përfituar vetëm 4 subjekte me vlerë 1,927,600 Euro ose 44% . Kjo tregon se objektivi për përdorimin e shumës 3.5 milionë Euro nga kredia për financimin e projekteve të vogla të parashikuara në marrëveshje, në qoftë se do të vazhdohet sipas këtij trendi, nuk do të jetë i realizueshëm.

Situata e mësipërme është në kundërshtim me Ligjin nr. 19/2014 “Për Ratifikimin e marrëveshjes ndërmjet këshillit të ministrave të Republikës së Shqipërisë dhe qeverisë së Republikës së Italisë për realizimin e programit të ndihmës së integruar për zhvillimin e ndërmarrjeve të vogla dhe të mesme Shqiptare” neni 3, neni 5 dhe neni 14 si dhe Manuali Operacional i zbatimit të projektit miratuar nga CLSC datë 18.07.2017 Kapitulli 3, Kapitulli 4 dhe Kapitulli 7. (Më hollësisht trajtuar në pikën 3 faqet nr. 18-27 të Raportit Përfundimtar të Auditimit).

3.1 Rekomandimi: CLSC/PMU në bashkëpunim me ekspertin e huaj të evidentojnë problematikat dhe pengesat e dala nga procesi i monitorimit dhe vlerësimit të thelluar si dhe të organizojnë me Ministrinë e Financave dhe Ekonomisë (MFE) dhe Qeverinë Italiane (Huadhënësi) diskutime në lidhje me mundësinë e rishikimit të marrëveshjes për shmangien e pengesave që financimi të jetë efektiv e i qëndrueshëm në zhvillimin e NVM-ve me qëllim krijimin e kushteve që kredia e ofruar nga BTP nëpërmjet programit të jetë një produkt konkurrues në treg. Gjithashtu, CLSC/PMU dhe BTP të rishikojnë marrëveshjen “On Lending Agreement”, për krijimin e kushteve të tilla që pjesëmarrja e NVM-ve në program të jetë më e lartë (thjeshtimin e dokumentacionit të kërkuar kur risku mbahet 100 % nga BTP-të) dhe ky rishikim të kryhet në përputhje me ndryshimet që mund ti bëhen marrëveshjes financiare midis huadhënësit dhe huamarrësit.

Në vazhdimësi

4. Gjetje nga Auditimi: Në lidhje me objektivat Programit për periudhën objekt auditimi 01.06.2017 deri më datën 30.04.2020 u konstatua se:

- Nuk është realizuar rritja e numrit të huave me afat të mesëm/të gjatë në dobi të përfutësve parësore nga ana e BTP pjesëmarrëse, krahasuar me programin PRODAPS. Gjatë programit

PRODAPS janë realizuar 114 financime me një mesatare 14 financime në vit, kurse për programin IASME janë realizuar 25 financime me një mesatare 8 financime në vit. Si rrjedhojë kemi një rënie të financimeve. Gjithashtu 44 % e vlerës së financimit për periudhën objekt auditimi e kanë përfituar 4 subjekte, fakt ky i cili nuk reflekton rritje të numrit të kredi marrësve në dobi të NVM^{ve};

- Nuk është realizuar rritja e punësimit të grave dhe të rinjve mes NVM^{ve} përfituese sepse nga programi i financimit PRODAPS janë krijuar mesatarisht 11 vende të reja pune për çdo financim, kurse nga programi i financimit IASME janë krijuar mesatarisht 6 vende të reja pune, nga financimet e monitoruara, pra krijimi i vendeve të reja të punës është në rënie krahasuar me programin PRODAPS. Gjithashtu nga ana e PMU/CLSC nuk ka një monitorim se sa gra dhe të rinj janë punësuar në këto vende pune të krijuara prej subjekteve të financuara nga programi;

- Nuk është realizuar rritja e NVM^{ve} shqiptare që përfitojnë certifikime të cilësisë (ISO 9001) dhe mjedisore (ISO 14001) pasi Njësia e Menaxhimit të Programit dhe Komiteti Drejtues i Kredive (PMU/CLSC) nuk kanë monitoruar sa subjekte të financuara nga programi janë pajisur me këto certifikata dhe nuk është dhënë asnjë ndihmë, asistencë teknike dhe konsulencë, për pajisjen e tyre me këto certifikata;

- Është realizuar pjesërisht rritja e huave nga ana e instituteve financiare pjesëmarrëse në dobi të NVM^{ve} që ndodhen jashtë korridorit Tiranë-Durrës. Për periudhën objekt auditimi, jashtë kësaj zone janë financuar 19 subjekte ose 76 % e totalit, ose 60 % e vlerës së financuar dhe 6 subjekte në zonën Tiranë-Durrës të cilat zënë një vlerë të konsiderueshme (40 % të vlerës së financuar). Gjithashtu nuk kemi një përfshirje të të gjitha zonave më pak të zhvilluar të vendit dhe për qarqet Vlorë, Kukës dhe Dibër nuk rezulton asnjë financim;

-Nuk është kryer nga ana e PMU/CLSC monitorim dhe vlerësim gjatë implementimit të programit si dhe mbledhje e të dhënave në mënyrë sistematike duke i renditur ato sipas një skeme të mirë përcaktuar të cilat janë shtylla kryesore për vlerësimin e programit dhe përcaktimin e treguesve të matshëm.

- Nuk është analizuar raporti midis numrit të kredive mbi totalin e kredive të dhëna nga BTP dhe rritja në vlerën e shtuar të prodhimeve të përfituesve. Situata e mësipërme është në kundërshtim me Ligjin nr. 19/2014 “Për Ratifikimin e marrëveshjes ndërmjet këshillit të ministrave të Republikës së Shqipërisë dhe qeverisë së Republikës së Italisë për realizimin e programit të ndihmës së integruar për zhvillimin e ndërmarrjeve të vogla dhe të mesme Shqiptare” neni 3, neni 5 dhe neni 14 si dhe Manuali Operacional i zbatimit të projektit miratuar nga CLSC datë 18.07.2017 Kapitulli 3, Kapitulli 4 dhe Kapitulli 7. (Më hollësisht trajtuar në pikën 3 faqet nr. 18-27 të Raportit Përfundimtar të Auditimit).

4.1 Rekomandimi: CLSC/PMU të marrin masa për organizimin e fushatave promovionale për të informuar bizneset në zonat e pa zhvilluara (kjo sipas parashikimeve të bëra në pikën 5.4.5 Aktivitetet Mbështetëse të Programit, germa c Promovimi i Komponentëve të Programit), të cilat nuk kanë akses në BTP për marrje kredie, për produktet financiare që ofron programi i financimit si dhe reklamimi i materialeve promovionale në qendrat dhe institucionet që kanë kontakte të drejtpërdrejta me publikun me qëllim rritjen e efektivitetit, eficiencës dhe ekonomicitetit të Programit.

Menjëherë dhe në vazhdimësi

4.2 Rekomandimi: CLSC/PMU të marrin masat e nevojshme për një monitorim dhe vlerësim të thelluar të të dy programeve, PRODAPS dhe IASME duke bërë të mundur evidentimin e pengesave të lindura, në të gjitha hallkat e procesit të kredidhënies nga BTP, përgjatë

implementimit të projektit që kanë ndikuar negativisht në realizimin e objektivave të parashikuara në marrëveshje.

Menjëherë

4.3 Rekomandimi: CLSC/PMU në bashkëpunim me ekspertin e huaj të përcaktojnë tregues të matshëm dhe të verifikueshëm që do të bëjnë të mundur evidentimin e problematikave në realizimin e objektivave të programit në kohë reale gjatë implementimit të tij.

Menjëherë

5. Gjetje nga Auditimi: Nga auditimi i dokumentacionit të vënë në dispozicion për periudhën objekt auditimi 01.06.2017 deri më datën 30.04.2020 rezulton se:

- Komponentët përbërës të kredisë nuk janë disbursuar brenda afatit të përcaktuar në marrëveshje. Gjithashtu nga komponenti “Asistencë Teknike” nuk janë realizuar të gjitha parashikimet të cilat do të ndihmonin në realizimin e objektivave në tërësi të programit.

- Fondi qarkullues, i krijuar nga rimbursimi i huasë nga BTP, deri në datën 30.04.2020 është, nga programi PRODAPS 23,372,870.47 Euro dhe nga programi IASME 539,036.31 Euro. Nga ky fond me të njëjtin mekanizëm do të financohen projekte për NVM ndërmjet BTP bazuar në marrëveshjen “On Lending Agreement” në fuqi. Kostot e veprimtarisë, për elementët përbërës të “Asistencës Teknike”, të parashikuara në marrëveshjen e programit IASME janë për një periudhë tre vjeçare sipas afatit të disbursimit e përlllogaritur mesatarisht 500,000 Euro/vit. Për sa i përket kohëzgjatjes së PRODAPS është 38 vjet, referuar nenit 4 të ligjit 9527 datë 11.05.2006 dhe për IASME është 16 vjet, referuar nenit 6 të ligjit 19/2014 datë 27.02.2014. Vihet re se të dy programet kanë një shtrirje në kohë që tejkalon planet e detajuara për menaxhimin e programit të parashikuara në marrëveshjet e financimit, e cila ka parashikuar të jetë 3 vjet. Nga ana e organeve drejtuese e menaxhuese të programit, MFE, CLSC, PMU dhe Njësive Lokale të huadhënësit nuk janë përgatitur plane financimi që do të mundësojnë menaxhimin e programit përgjatë kohëzgjatjes së parashikuar.

Situata e mësipërme është në kundërshtim me Ligjin nr. 19/2014 “Për Ratifikimin e marrëveshjes ndërmjet këshillit të ministrave të Republikës së Shqipërisë dhe qeverisë së Republikës së Italisë për realizimin e programit të ndihmës së integruar për zhvillimin e ndërmarrjeve të vogla dhe të mesme Shqiptare” neni 9, neni 10, neni 11 dhe neni 12, Shtojca 1 ‘Dokumenti i programit, përmbledhje dhe kuadri logjik’ pika 4 si dhe Manualin Operacional i zbatimit të projektit miratuar nga CLSC datë 18.07.2017 Kapitulli 5, pika 4. (Më hollësisht trajtuar në pikën 3 faqet nr. 18-27 të Raportit Përfundimtar të Auditimit).

5.1 Rekomandimi: CLSC dhe PMU të organizojnë me Ministrinë e Financave dhe Ekonomisë (MFE) dhe Qeverinë Italiane (Huadhënësi) diskutime në lidhje me mundësinë e një vendosjeje sa më të drejtë dhe të arritshëm të komponentëve të programit duke ju përshtatur nevojave të projektit përgjatë kohëzgjatjes të cilësuar në marrëveshje.

Në vazhdimësi

5.2 Rekomandimi: CLSC dhe PMU të organizojnë me Ministrinë e Financave dhe Ekonomisë (MFE) dhe Qeverinë Italiane (Huadhënësi) diskutime në lidhje me mundësinë e programimit të fondeve për mbulimin e veprimtarisë për administrimin e programit gjatë gjithë kohëzgjatjes së parashikuar të tij, kjo për të shmangur mosfunksionimin e veprimtarisë së PMU si zbatuese e projektit përpara përfundimit të afateve në përputhje me parashikimet e cilësuar në marrëveshje.

Në vazhdimësi

6. Gjetje nga Auditimi: Nga auditimi i dokumentacionit të vënë në dispozicion për periudhën objekt auditimi 01.06.2017 deri më datën 30.04.2020 rezulton se kontratat e punonjësve të PMU, për një periudhë prej të paktën 1 vit e gjysmë janë me afat 3 mujor në mënyrë të përsëritur. Punonjësit aktual kanë eksperiencë pune brenda këtij projekti dhe brenda të njëjtës PMU deri në 11 vite. Në fakt, duke qenë se programet PRODAPS dhe IASME janë parashikuar të jenë aktive deri në 38 vite (nisur nga viti 2008) dhe 16 vite (nga viti 2018), pra të paktën edhe 14 vite, në gjykim të grupit të auditimit një veprim i tillë jo vetëm që nuk i shërben objektivave të programit por gjithashtu nuk krijon mundësinë e një strukture të qëndrueshme dhe me staf gjithnjë e më të kualifikuar dhe të motivuar me qëllim përmbushjen e objektivave të vetë programit. Situata e mësipërme është në kundërshtim me Ligjin nr. 19/2014 “Për Ratifikimin e marrëveshjes ndërmjet këshillit të ministrave të Republikës së Shqipërisë dhe qeverisë së Republikës së Italisë për realizimin e programit të ndihmës së integruar për zhvillimin e ndërmarrjeve të vogla dhe të mesme Shqiptare” neni 5, paragrafi i parë si dhe neni 7. (Më hollësisht trajtuar në pikën 3 faqet nr. 18-27 të Raportit Përfundimtar të Auditimit).

6.1 Rekomandimi: CLSC të marrin masa për shmangien e kontratave afatshkurtra të punës për stafin e PMU-së të cilat për të mundësuar një strukturë të qëndrueshme dhe motivuese për stafin dhe përmbushjen e objektivave të programit.

Në vazhdimësi

7. Gjetje nga auditimi: Nga auditimi i dokumentacionit mbi menaxhimin financiar, nivelin e realizimit të disbursimeve rezultoi se Linja e kredisë, e alokuar në datë 30.04.2016 ka parashikuar një financim me shtrihej brenda 3 viteve në shumën prej 11,000,000 euro. Për periudhën objekt auditimi pra deri në 30.04.2020, rezulton të jetë disbursuar rreth 40 % e shumës totale të financimit edhe pse ka kaluar mbi 3 vjet nga koha e alokimit të fondeve. Nga ana e drejtimit të projektit për periudhën objekt auditimit, konstatohet se nuk janë marrë masat e duhura për të kryer parashikime dhe plane pune 3-mujore të miratuara për asnjë vit, nuk ka planifikim për nivelin e disbursimeve, me qëllim nxitjen, promovimin dhe zhvillimin financimit të projekteve, për të gjitha aktivitetet e kërkuara në përmbushje të përfundimit të programit dhe mbulimin e kostove të tyre, i cili të jetë i aprovuar nga Komiteti Drejtues i Kredisë. Këto veprime e mosveprime janë në mospërputhje me Manualin Operacional pasi, mungesa e një planifikimi të detajuar vjetor, në veçanti për nivelin e disbursimeve, nuk përmirëson transparencën e një menaxhimi të shëndoshë financiar dhe nuk siguron një përdorim efektiv të burimeve të programit me qëllim arritjen e objektivave të projektit. Gjithashtu CLSC si një strukturë operative, nuk ka marrë masat e duhura për të kryer një mbikëqyrje mbi efikasitetin dhe eficiencën e Programit. Situata e mësipërme është në kundërshtim me Manualin Operacional Kapitulli 6, pika 2. (Më hollësisht trajtuar në pikën 4 faqet nr. 27-31 të Raportit Përfundimtar të Auditimit).

7.1 Rekomandimi: Komiteti Drejtues i Linjës së Kredisë, të marrin masa që, programet vjetore të punës të PMU, të përmbajnë dhe plane periodike 3-mujore për të bërë të mundur mbikëqyrjen/monitorimin dhe matjen e realizimit të objektivave, si dhe përdorimin sa më efektiv të burimeve të programit.

Në vazhdimësi

8. Gjetje nga auditimi: Nga auditimi i dokumentacionit të dosjeve të Kredi marrësve rezultoi se në të gjitha rastet, pra në 25 dosje të audituara, nuk rezultuan gjurmë të njoftimit nga banka e

ndërmjetme drejtuar PMU, për kërkesën e subjekteve kredimarrëse. Gjithashtu, nuk është dërguar as dokumentacioni në formë fizike (hard copy) brenda afatit prej 5 ditësh. Situata e mësipërme është në kundërshtim me Manualin Operacional pika 5.2, “Linja e Kredisë” ku thuhet se: *“PCB-të informojnë NjMP për secilën kërkesë për hua të marrë dhe transferojnë kopjet e të gjitha dokumenteve përkatëse të projektit brenda 5 (pesë) ditëve të punës pas pranimit të secilës kërkesë.”* (Më hollësisht trajtuar në pikën 5 faqet nr. 31-39 të Raportit Përfundimtar të Auditimit).

8.1 Rekomandimi: CLSC/PMU të marrin masa për plotësimin e 25 dosjeve të audituara me njoftimet e marra nga Bankat e Ndërmjetme për kërkesat për kredi.

Menjëherë dhe në vazhdimësi

9. Gjetje nga auditimi: Nga auditimi i dokumentacionit të vënë në dispozicion, u konstatua se në Manualin Operacional të Programit ka paqartësi në përcaktimin e dokumenteve justifikuese në lidhje me shpenzimet. Konkretisht, referuar Manualit Operacional, aneksit nr. 2 neni 4.7 dhe të Marrëveshjes On Lending thuhet se: ... *gjithë dokumentacioni i paraqitur në PMU duhet të jetë fotokopje e certifikuar nga banka, dhe në nenin 4.7: “BANKA është e detyruar të paraqesë në MFE, në PMU, 180 ditë (njëqind e tetëdhjetë) nga data e disbursimit të kredisë nga MFE tek banka, dokumentacionin përkatës (fotokopje të certifikuara nga BANKA) në lidhje me realizimin e projektit dhe shfrytëzimi i fondeve për qëllimet e përcaktuara me këtë kontratë.* Njëkohësisht, në Kapitullin 6 Menaxhimi Financiar, pika 6.4 Sistemi i Kontrollit Financiar, nën pika 6.4.1 Kontrolli i Brendshëm, paragrafi i dytë ku përcaktohet se: *“Kontrollet e brendshme kryesore për tu aplikuar për programin përfshijnë: Dokumente origjinale të kompletuara duhet të ekzistojnë për të mbështetur transaksionet e programit”.* Nga sa më sipër rezulton se janë paraqitur si kriter për justifikimin e shpenzimeve të fondeve të Programit, dy mundësi të kundërta me njëra tjetrën, nga njëra anë fotokopje të certifikuara nga Banka e Ndërmjetme, kur në fakt Bankat nuk janë një organ i tillë certifikues e nga ana tjetër janë kërkuar që dokumentet justifikuese duhen origjinale. Situata e mësipërme është në kundërshtim me Manualin Operacional, Kapitulli 6 Menaxhimi Financiar, pika 6.4 Sistemi i Kontrollit Financiar, nën pika 6.4.1 Kontrolli i Brendshëm, paragrafi i dytë ku përcaktohet se: *“Kontrollet e brendshme kryesore për tu aplikuar për programin përfshijnë: Dokumente origjinale të kompletuara duhet të ekzistojnë për të mbështetur transaksionet e programit”* si dhe Manuali Operacional, aneksi nr. 2 neni 4.7. (Më hollësisht trajtuar në pikën 5 faqet nr. 31-39 të Raportit Përfundimtar të Auditimit).

9.1 Rekomandimi: CLSC/PMU të marrin masa të azhurnojnë Manualin Operacional duke përfshirë në këtë material si kusht, përdorimin vetëm të materialeve origjinale në lidhje me argumentimin e shpenzimeve dhe të shmangin praktikën e certifikimit nga ana e Bankave të Ndërmjetme të materialeve fotokopje.

Menjëherë

C. MASA SHPËRBLIM DËMI

1. Gjetje nga auditimi: Në 5 raste ndaj Bankave të Ndërmjetme nuk janë aplikuar penalitetet në shumën **38,520 €** për mangësitë e konstatuara përgjatë dosjeve të kredive të dhëna ndaj subjekteve kredimarrëse sipas tabelës së përshkruar në Aneksin 5.2, faqe 57 të Raportit Përfundimtar të Auditimit. Situata e mësipërme është në kundërshtim me Marrëveshjen *“On – lending agreement”*, artikulli 4.7 përcaktohet se: *“Banka e Ndërmjetme është e detyruar ti paraqesë Ministrisë së Financave dhe Ekonomisë, PMU – së, 180 ditë nga data e disbursimit të kredisë nga Ministria tek Banka e Ndërmjetme, dokumentacionin përkatës lidhur me realizimin e projektit dhe*

përdorimin e fondeve për çështjet e trajtuara në këtë kontratë” si dhe Artikulli 3.1, 7.1, 7.2, 7.3, 7.4. (Më hollësisht trajtuar në pikën 5 faqet nr. 31-39 të Raportit Përfundimtar të Auditimit).

1.1 Rekomandimi: CLSC/PMU të marrin masat e duhura për arkëtimin e shumës prej **38,520 €** nga Bankat sipas tabelës së përshkruar në Aneksin 5.2, faqe 57 të Raportit Përfundimtar të Auditimit nëpërmjet aplikimit të penaliteteve ndaj Bankave të Ndërmjetme.

Menjëherë

D. MASA PËR ELIMINIMIN E EFEKTEVE NEGATIVE TË KONSTATUARA NË ADMINISTRIMIN E FONDEVE TË PROGRAMIT DHE PËR MENAXHIMIN ME EKONOMICITET, EFICIENCË DHE EFEKTIVITET TË LINJËS SË KREDISË.

1. Gjetje nga auditimi: Nga auditimi i dokumentacionit të shpenzimeve të kryera me anë të bankës u konstatua se me urdhër transfertën e datës 23.10.2017 është likuiduar fatura me nr. 1332, datë 16.10.2017 ndaj studios O.L. & F. me përfitues I. D. në shumën 1,800 €. Ky shpenzim është kryer për përgatitjen e përgjigjeve të rekomandimeve të Raportit Përfundimtar të Auditimit të kryer nga Kontrolli i Lartë i Shtetit me argumentimin ligjor të penaltetit për kthimin e shumës së kredisë përpara afatit nga subjekti “M. ShPK”. Shuma e likuiduar prej **1,800 €** është e pa argumentuar dhe e pa bazuar ligjërisht dhe përbën shpenzime të panevojshme për NJMP-në. Me urdhër transfertën e datës 05.09.2017 janë likuiduar fatura me nr. 1924, datë 23.08.2017 me shumë 1,200 € me TVSH dhe fatura me nr. 1301, datë 31.08.2017 me shumë 1,800 €, pra në total është likuiduar shuma prej 3,000 € e cila është shpenzim i panevojshëm për NJMP-në. Të dyja shpenzimet e mësipërme në shumën 4,800 € janë veprime në mospërputhje me Manualin Operacional Kapitulli 6, pika 2 pasi nuk i shërbejnë qëllimit dhe objektit të linjës së kredisë. Situata e mësipërme është në kundërshtim me Manualin Operacional (*Më hollësisht trajtuar në pikën 4 faqet nr. 27-31 të Raportit Përfundimtar të Auditimit*).

1.1 Rekomandimi: CLSC/PMU të marrin masa që për periudhën deri në përfundim të programit shpenzimet për konsulencë ligjore dhe teknike të kryhen për përmbushjen e objektivave dhe qëllimit të programit, për përdorimin e fondeve me ekonomikitet, eficiencë dhe efektivitet.

Në vazhdimësi

2. Gjetje nga auditimi: Nga auditimi i dokumentacionit të vënë në dispozicion rezultoi se në 5 raste nuk janë marrë masa për evidentimin e mangësive dhe më pas kthimin pas të shumës së mbetur nga kreditë e dhëna në shumën totale prej **1,234,000 €** për shkak të mangësive të theksuara në dokumentacion sipas tabelës së përshkruar në Aneksin 5.3, faqe 57 të Raportit Përfundimtar të Auditimit. Konkretisht, nga auditimi rezultoi se:

1. Në lidhje me financimin nga Banka e Ndërmjetme F.B. tek Klienti B.A.I. (shuma për kthim në masën 500,000 €)
  - Nuk konfirmohet origjina italiane për 7 furnitorë të Klientit;
  - Për 5 furnitorë (nga këta 7 si më sipër) nuk konfirmohen dokumentet e zhdoganimit të materialeve;
2. Në lidhje me financimin nga Banka e Ndërmjetme C. tek Klienti I. N. F. (shuma për kthim 500,000 €)

Nga të gjitha shpenzimet justifikuese rezulton se me shkresën e administruar në PMU me nr. 36 prot., datë 05.05.2020 janë dorëzuar:

- Faturat tatimore;
- Deklaratat për zhdoganimin e makinerive dhe pajisjeve;
- Swift pagesat në shumën 200,000 €;
- Swift pagesat në shumën 300,000 €;

Materialet e mësipërme rezultojnë se janë sjellë përtej afati 18 muaj nga data e disbursimit të kredisë.

3. Në lidhje me financimin nga Banka e Ndërmjetme I.S.P. tek Klienti A.G. (shuma për kthim 50,000 €)

- Deri në fund të afatit të parashikuar në marrëveshjen “*On lending Agreement*” nuk është bërë dorëzimi i dokumentacionit justifikues të pagesës së kryer në favor të Klientit.

4. Në lidhje me financimin nga Banka e Ndërmjetme T.B. tek Klienti E. (shuma për kthim 164,000 €)

- I gjithë investimi i kryer, referuar faturave dhe deklaratave doganore për blerjen e makinerive në shumën 135,520 Euro, e ka me origjinë Zvicëre dhe jo me origjinë Italiane, dhe blerja e makinerive dhe pjesëve është bërë në Zvicër dhe jo sipas parashikimeve të bëra në marrëveshjen “*On lending Agreement*”;

5. Në lidhje me financimin nga Banka e Ndërmjetme I.S.P. tek Klienti A.D. (shuma për kthim 70,000 €)

- Një prej faturave tatimore në shumën 66,790 € përmban shpenzime në shumën 16,667 € për blerje të kryera përpara datës së disbursimit të kredisë dhe si e tillë nuk duhet të merret në konsideratë si justifikim për fondet e Programit;
- Një prej faturave tatimore me vlerë 999,810 lekë ose 7,680 € është përdorur për mbulimin e detyrimeve të lindura përpara disbursimit të kredisë nga fondet e Programit;
- Një prej faturave tatimore me vlerë 960,000 lekë është përdorur për mbulimin e detyrimeve të lindura përpara disbursimit të kredisë nga fondet e Programit;

Situata e mësipërme është në kundërshtim me Marrëveshjen “*On – lending agreement*”, artikulli 7.5 përcaktohet se: “*Në rast të konstatimit të shkeljes nga ndonjë prej kritereve të pranueshmërisë, Banka e Ndërmjetme duhet rimbursojë të gjithë shumën e kredisë për MFE*”. (Më hollësisht trajtuar në pikën 5 faqet nr. 31-39 të Raportit Përfundimtar të Auditimit).

2.1 Rekomandimi: CLSC/PMU të marrë masa për respektimin e kritereve të vendosura në lidhje me praktikën e dhënies së kredive dhe kthimin pas të shumave të tyre në rastet e shkeljes së kushteve të Marrëveshjes On Landing Agreement me qëllim shmangien e efekteve financiare negative për buxhetin e Programit siç është rasti i mësipërm për 5 subjektet në shumën **1,234,000 €** sipas tabelës së përshkruar në Aneksin 5.3, faqe 57 e Raportit Përfundimtar të Auditimit.

Në vazhdimësi

3. Gjetje nga auditimi: Nga auditimi i dokumentacionit të dosjeve të Kredi marrësve rezultoi se në **11 raste** janë financuar nga Programi shuma prej **1,114,134 €** sipas listës së përshkruar në Aneks 5.4, faqe 57 e Raportit Përfundimtar të Auditimit për subjekte kredi marrës të cilësuar si *Mikrondërmarrje*, kur në fakt objekt financimi i këtij Programi kanë qenë Ndërmarrjet e Vogla dhe të Mesme (NVM – të). Sipas përcaktimeve të bëra në Marrëveshjen e Financimit Mikrondërmarrjet, Ndërmarrjet e Vogla dhe ato të Mesme klasifikohen si të tilla në bazë të numrit të punëtorëve, përkatësisht, 1-9, 10-49 dhe 50 – 249. Në fakt rezultojnë se për këto 11 subjekte shuma e mësipërme prej 1,114,134 € është përdorur për të financuar projekte për ndërmarrje me 1-9 të punësuar. Konkretisht lista e këtyre subjekteve paraqitet sipas tabelës së përshkruar në

Aneksin 5.4, faqe 56 – 57 të Raportit Përfundimtar të Auditimit. Situata e mësipërme është në kundërshtim me: a. Ligjin nr. 8957, datë 17.10.2002 “Për ndërmarrjet e vogla dhe të mesme”, i ndryshuar me ligjin nr. 10042 datë 22.12.2008, në nenin 4, Ligjin nr. 19/2014 “Për Ratifikimin e Marrëveshjes Ndërmjet Këshillit të Ministrave të Republikës së Shqipërisë dhe Qeverisë së Republikës së Italisë për Realizimin e “Programit të Ndihmës së Integruar për Zhvillimin e Ndërmarrjeve të Vogla dhe të Mesme Shqiptare”, neni 1 Përmbajtje dhe përkufizime të Marrëveshjes, pika 1.3 Fjalët dhe shkurtime të renditura më poshtë kanë kuptimet sikurse vijon, paragrafi i katërbëdhjetë, neni 3 Përshkrimi i Programit, paragrafi i tretë si dhe Shtojca 1, paragrafi i katërt. (Më hollësisht trajtuar në pikën 3 faqet nr. 18-27 të Raportit Përfundimtar të Auditimit).

3.1 Rekomandimi: CLSC/PMU të marrin masa për financimin e Projekteve të Kredi marrësve që janë objekt i Marrëveshjes së Financimit, konkretisht Ndërmarrjet e Vogla dhe të Mesme dhe jo Mikrondërmarrjet me qëllim shmangien e përdorimit pa efektivitet, efizienz dhe ekonomikitet të fondeve të Programit siç është ai i 11 Projekteve me shumë totale **1,114,134 €** të përshkruar sipas tabelës në Aneks 5.4, faqe 57 të Raportit Përfundimtar të Auditimit.

Në vazhdimësi

4. Gjetje nga auditimi: Në 22 raste janë aplikuar nga Bankat e Ndërmjetme komisione për kryerjen e shpenzime bankare, apo komisione për disbursimin e kredisë në përqindje të ndryshme të cilat variojnë nga 0.5 % deri në 10 %. Në fakt këto janë aplikuar në dëm të Klientëve në kundërshtim me marrëveshjen On Lending Agreement pasi këto komisione janë marrë përsipër nga Banka e Ndërmjetme e si të tilla janë detyrim i tyre dhe jo i kredimarrësve. Për rrjedhojë rezultojnë se janë përdorur pa efektivitet, efizienz dhe ekonomikitet shuma prej të paktën **31,070 €** dhe **798,750 lekë** të fondeve të Programit nga ana e Bankave sipas tabelës së përshkruar në Aneksin nr. 5.1, faqe 56 – 57 të Raportit Përfundimtar të Auditimit. Situata e mësipërme është në kundërshtim me Marrëveshjen “On – Lending Agreement”, artikulli 13 përcaktohet se:

13.1 “Banka e Ndërmjetme është e detyruar të paguajë, nëse ka, të gjitha taksat, detyrimet apo çdo obligim tjetër që ka të bëjë me këtë kontratë”;

13.2 “Banka e Ndërmjetme mbart të gjitha shpenzimet për shërbimet, shpenzimet bankare, transfertat dhe shpenzimet e konvertimit që mund të ndodhin bazuar në firmosjen dhe realizimin e kontratës në fjalë apo çdo dokumenti tjetër të lidhur me këtë kontratë”. (Më hollësisht trajtuar në pikën 5 faqet nr. 31-39 të Raportit Përfundimtar të Auditimit).

4.1 Rekomandimi: CLSC/PMU të marrin masat e duhura për shmangien e aplikimeve të komisioneve të tilla në ngarkim të kredimarrësve siç janë ato të shumave prej **31,070 €** dhe **798,750 lekë** nga Bankat e përshkuara sipas tabelës në Aneks 5.1, faqe 56-57 të Raportit Përfundimtar të Auditimit me qëllim përdorimin e fondeve të Programit vetëm për përmbushjen e objektivave të parashikuara në marrëveshje.

Në vazhdimësi

E. MASA DISIPLINORE

Për punonjësit që marrëdhëniet e punës rregullohen sipas kodit të punës.

E.I Mbështetur në konkluzionet e paraqitura në Raportin Përfundimtar të Auditimit i rekomandojmë Kryetarit të Bordit të CLSC të fillojë procedurat për analizimin e shkeljeve dhe nxjerrjen e përgjegjësive për personat në cilësinë e anëtarëve të këtij Bordi, sipas periudhave përkatëse, në lidhje me:

- Mos marrjen në konsideratë të të gjitha rekomandimeve të lëna nga auditimi i mëparshëm i kryer nga Kontrolli i Lartë i Shtetit;
- Mos marrjen e masave të nevojshme me qëllim përmbushjen e detyrave funksionale të CLSC/PMU në lidhje me monitorimin e realizimit të objektivave dhe komponentëve të Programit;
- Mos marrjen e masave të nevojshme me qëllim pranimin vetëm të projekteve objekt i Marrëveshjes së Financimit (Ndërmarrjeve të Vogla e të Mesme) ku për rrjedhojë ka rezultuar se janë financuar Projekte për 11 Mikrondërmarrje, në total në shumën prej **1,114,134 €**.

E.II Mbështetur në Kontratën individuale të punës, neni 17 'Raste të tjera të zgjidhjes së kontratës dhe zgjidhja e menjëhershme nga punëdhënësi', lidhur ndërmjet Komiteti Drejtues të Linjës së Kredisë/CLSC dhe Drejtorit të Njesisë së Menaxhimit të Programit për Projektin 'Zhvillimi i Sektorit Privat', i kërkojmë CLSC, të fillojë procedurat për dhënien e masës disiplinore "**Largim nga puna**", për personat si më poshtë:

1. Z. G.L. me detyrë Drejtor i Njesisë së Menaxhimit të Programit, pasi:

- Në fillim të auditimit në terren janë shkaktuar vonesa prej datës 04.05.2020 deri me datë 14.05.2020 për ecurinë normale të punës audituese, duke e vështirësuar akoma më tepër situatën pas vonesave të krijuara prej vetë pandemisë së COVID 19. Konkretisht, referuar shkresës së administruar në MFE me nr. 4816/16 datë 08.05.2020 dhe administruar në KLSH me nr. 287/3 prot., datë 19.05.2020 janë paraqitur edhe pretendimet në lidhje me mungesën e kompetencave të KLSH për të audituar këtë Projekt. Në vijim, në rrugë elektronike me datë 13.05.2020, është komunikuar miratimi nga ana e Sekretarit të Përgjithshëm të MFE për të vijuar me punën audituese;

- Gjatë periudhës objekt auditimi nuk ka marrë masat e nevojshme me qëllim përmbushjen e detyrave funksionale të PMU në lidhje me monitorimin e realizimit të objektivave dhe komponentëve të Programit;

- Gjatë periudhës objekt auditimi nuk ka marrë masat e nevojshme me qëllim shmangien e pagesave në formën e komisioneve bankare për 22 raste nga ana e Klientëve Kredimarrës në shumën prej **31,070 €** dhe **798,750 lekë**, veprim ky në kundërshtim me Manualin Operacional dhe Marrëveshjen On Lending Agreement;

- Gjatë periudhës objekt auditimi nuk ka marrë masat e nevojshme me qëllim plotësimin e dokumentacionit të Bankave të Ndërmjetme sipas kërkesave të Manualit Operacional dhe Marrëveshjes On Lending Agreement e duke mos aplikuar kështu penalitetet për 5 raste në shumën **38,520 €**;

- Gjatë periudhës objekt auditimi nuk ka marrë masat e nevojshme me qëllim kthimin pas të shumave të mbetura të kredive për 5 raste në vlerën totale prej **1,234,000 €** për shkak të mangësive të theksuara në dokumentacion;

- Gjatë periudhës objekt auditimi nuk ka marrë masat e nevojshme me qëllim pranimin vetëm të projekteve objekt i Marrëveshjes së Financimit (Ndërmarrjeve të Vogla e të Mesme) ku për rrjedhojë ka rezultuar se janë financuar Projekte për 11 Mikrondërmarrje, në total në shumën prej **1,114,134 €**;

E.III Mbështetur në Kontratën individuale të punës, neni 18 'Masa Displinore' lidhur mes Drejtorit të Njesisë së Menaxhimit të Programit/PMU dhe Financierit e Specialistit të Projektit i kërkojmë CLSC/PMU, të fillojë procedurat për dhënien e masave disiplinore "**Vërejtje me shkrim**" për personat si më poshtë:

1. Znj. B. J. me detyrë Financiere e Programit;

2. Znj. E. M. me detyrë specialiste e Programit

pasi:

- Gjatë periudhës objekt auditimi nuk kanë marrë masat e nevojshme me qëllim plotësimin e dokumentacionit të Bankave të Ndërmjetme sipas kërkesave të Manualit Operacional dhe Marrëveshjes On Lending Agreement e duke mos aplikuar kështu penalitetet për 5 raste në shumën **38,520 €**;
- Gjatë periudhës objekt auditimi nuk ka marrë masat e nevojshme me qëllim shmangien e pagesave në formën e komisioneve bankare për 22 raste nga ana e Klientëve Kredimarrës në shumat prej **31,070 €** dhe **798,750 lekë**, veprim ky në kundërshtim me Manualin Operacional dhe Marrëveshjen On Lending Agreement;
- Gjatë periudhës objekt auditimi nuk ka marrë masat e nevojshme me qëllim kthimin pas të shumave të mbetura të kredive për 5 raste në vlerën totale prej **1,234,000 €** për shkak të mangësive të theksuara në dokumentacion;
- Gjatë periudhës objekt auditimi nuk ka marrë masat e nevojshme me qëllim pranimin vetëm të projekteve objekt i Marrëveshjes së Financimit (Ndërmarrjeve të Vogla e të Mesme) ku për rrjedhojë ka rezultuar se janë financuar Projekte për 11 Mikrondërmarrje, në total në shumën prej **1,114,134 €**;

F. PËR PUNONJËSIT E LARGUAR

I. z. K.B.

Për ish punonjësën e mësipërm nuk rekomandojmë masa disiplinore edhe sepse shkeljet e natyrës administrative të konstatuara, pavarësisht se ekzistojnë nuk mund të ezaurohen si të tilla, pasi personi i sipërpërmendur nuk është në marrëdhënie pune me këtë institucion dhe nuk ka adresim institucional për dhënien e zbatimit të tyre. Nga ana jonë në bazë të shkeljeve të konstatuara masa disiplinore do të ishte nga **“Largim nga puna”**.

Me ndjekjen dhe kontrollin e zbatimit të detyrave dhe masave të përcaktuara në këtë Vendim ngarkohet Departamenti i Auditimit të Shoqërive Publike dhe Investimeve të Huaja. Ky vendim përcillet në formë rekomandimi në subjektin e auditimit.

Arben SHEHU

K R Y E T A R